

Jeg vil ikke optage noget afvigende forslag

Taler

Aasmund Frisak

Dato

23 mai 1905

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Odelstingets beslutning til lov om norsk konsulatvesen

- 1 Ogsaa jeg finder i denne for vort land store sag kortelig at maatte begrunde min
stemmegivning. Jeg er nemlig ligesom præsident Thorne af den anskuelse, at vi
her ved vor stemmegivning ikke bare har at følge en opinionsbølge, men at
stemme saa, som vor samvittighed efter nøiagtig overveielse tilsiger. Jeg vil da faa
5 lov til at udtale min tilslutning til mangt og meget af, hvad præsident Thorne
nys sagde. Særlig vil jeg faa lov til at sige, at ogsaa jeg deler den af ham udtalte
anskuelse, at det vilde været heldigere for vort land, om vi havde valgt den linje,
at klare op i det hele unionsforhold. Min tanke - og den har der været adskillige,
som har delt - har været, at der burde have været givet en udredning fra norsk
10 standpunkt af, under hvilke former vi i det hele kunde blive staaende i unionen
og finde os tilfreds, idet landets ligestillethed og selvstændighed var opretholdt,
og paa det grundlag kunde man da gaa til forhandlinger. Lykkedes de, var det
bra. Lykkedes de ikke, saa fik man, saa ondt som det for mig personlig vilde
være, søge unionen løst. Men jeg har havt et særstandpunkt derved, at jeg ved
15 siden af dette ogsaa har været villig til at benytte grundlovens § 79 til
lovbeslutning, altsaa forandre 1ste april 1906 til 1ste april næste aar. Derved
mente jeg, at folket i tilfælde sanktionsnegtelse vilde have faaet anledning til at
udtale sig om denne linje, og ogsaa om andre linjer, gennem valg.
- 20 Med hensyn til spørgsmaalet om sanktion har jeg vistnok aldrig kunnet fatte, at
den norske konge i en utvilsom norsk sag skulde kunde negte sanktion paa en
beslutning, som fattes af et praktisk talt enstemmigt folk; men man har jo baade
hørt og læst saa meget som kunde tydes i den retning, at det ogsaa kunde blive
ikke-sanktion, at jeg vilde have fundet det sikrest og forsigtigst, om man gik den
25 vei med en saadan lovbeslutning, som vor grundlov anviser til at faa den ud i
livet uden sanktion. Jeg vil imidlertid faa lov til at tilføie, at da jeg i realiteten er
enig i lovbeslutningen, saa agter heller ikke jeg at optage nogen dissens.

30 Jeg vil dog til hr. præsident Berner sige, at for mig personlig staar sagen om egne konsuler ikke som noget stort spørgsmaal i økonomisk henseende. Jeg har havt adskilligt med konsuler at gjøre, og det har aldrig faldt i min lod at have nogen sterk følelse af, enten det var norske eller svenske konsuler, jeg havde med at
35 gjøre. Skulde der være nogen forskjel, saa er det min erfaring, at man er blevet bedre og villigere betjent af svenske end af norske konsuler. Naar jeg har dette standpunkt, er det klart, at da bliver det kun den nationale side af denne sag, som er det bestemmende for mig, og jeg vil da sige, at det ogsaa kun er den side samt at der i denne sag er tilføiet os en fornærmelse, som gjør, at jeg ogsaa kan
40 stemme for i denne sag at gaa til denne lovbeslutning og give odelstingets beslutning min stemme. Jeg er som sagt særlig af denne grund enig i lovbeslutningens indhold og vil derfor ikke optage noget afvigende forslag, men stemme for odelstingsbeslutningen saadan, som den nu lyder.

Kilde

45 Stortingstidende 1904/1905: Forhandlinger i Lagtinget, s. 133-134

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/jeg-vil-ikke-optage-noget-afvigende-forslag>

50

55

60

65